

PHẬT BUỒN !

Tôi có ông bạn già, nay đã 89 tuổi, quen biết nhau từ 1951 tại Hà Nội. Gặp bác tại chùa Thiên Môn, khi ấy bác là một huynh trưởng gia đình Phật tử mà tôi là một đoàn sinh trong đội do bác phụ trách. Bác luôn có tính thần diu dặt và làm gương mẫu cho đoàn viên của mình noi theo. Tướng bác hiền lành, chững chặc, ít nói, chỉ nói những gì đáng nói. Nhưng làm thì nhiều... Nhiệm vụ huynh trưởng bác làm tròn đầy, ngoài ra bác còn tham gia trong Ban trị sự của chùa nữa. Mỗi khi chùa có công việc khó khăn, bác thường tình nguyện gánh vác và nỗ lực làm cho bằng được hoàn thành... Bác chăm chỉ tu học hai pháp môn; Thiền và Tịnh độ. Bác uyên thâm Đạo Pháp, bạn đạo có ai hỏi điều gì, bác sẵn sàng giảng giải một cách rõ ràng và thông suốt. Bác cũng thường viết những bài Pháp thoại rất hay và lưu loát... Ai cũng quý mến bác thiết tình. Tức là tôi biết bác một nửa thế kỷ. Với 57 năm tôi luôn thấy bác không bao giờ sao lãng công việc tu hành Phật Pháp.

Hôm qua nghe tin bác bị bệnh nặng, tôi đến thăm. Bác cố gắng ngồi dậy tiếp tôi, nhưng tôi nói bác cứ nằm chúng mình chuyện trò với nhau được thoải mái hơn, nếu bác phải gượng ngồi và tôi thì không an tâm khi thấy bác phải tiếp tôi trong tình huống mệt nhọc. Làm tôi phải ra về sớm hơn trong khi tâm tình của chính mình nói chưa hết... Thế là chúng tôi cùng nhau tâm sự đủ điều, trong đó có đoạn bác than van về muôn ngàn lý duyên tiếc:

- Nay, này chú Vinh, chú còn nhớ căn nhà của tôi ở đường Trần Hưng Đạo không? Khi cháu nó bảo lãnh qua đây tôi đã bán rồi, bây giờ giá nhà lên cao lắm. Giá mà tôi để lại đến bây giờ mới bán thì được khối tiền chú ạ! Nghĩ mà tiếc quá chừng.

Nghe bác bạn già thở than về chuyện tiếc nuối nhà cửa tiền bạc, trong lúc tuổi đời đã quá mức thượng thọ, mà tôi cảm thấy thương hại cho đầu óc tăm tối của bác, nên tôi nói:

- Thiết nghĩ, trong lúc này bác nên giữ tâm trong chánh niệm, để quán chiếu về định luật "**Vô Ngã và Vô Pháp**" mới phù hợp với tình trạng của bác đang mang trong người đủ mọi thứ bệnh tật, mà nó hành hạ xác thân vì đã 89 tuổi đời, đang đợi chờ từng giờ để về cõi vĩnh hằng... Mà sao bác còn níu kéo những vật chất đó mà

chi! Đâu có mang theo được gì! Bác hãy "**BUÔNG**" chúng ra, bác không buông chúng thì chúng cũng sẽ buông bác, bác ạ! Phật dạy rằng, bác còn nhờ chăng: "**Phàm sở hữu tướng, giai thị hư vọng**" (*phàm những gì có hình tướng, đều là giả tướng; không thật*)???

- Nhớ, nhớ rõ lắm. Nhưng nhớ chỉ để mà nhớ, biết chỉ để mà biết. Chứ chưa hiểu được chú ạ! Vì tiến trình từ "**biết**" đến "**hiểu**" còn một khoảng cách xa xôi diệu vợi. Chú thấy đấy, tôi cả một đời tu hành mà không chứng thực được; không hiểu được lời Phật dạy. Nay đang giờ phút gần đất xa trời mà sao tôi thấy tiếc nuối đủ thứ trên cõi đời này, cho dù tôi cố "buông" mà vẫn không sao buông ra được chú ơi!

Nghe ông than thở! Và nhớ lại năm tháng ông tu hành chăm chỉ. Nay giờ phút lâm chung mà xem ra ông chưa tu hành gì ráo trọi. Phật dạy: "**Khẩu tụng tâm suy**" (miệng đọc, lòng suy nghĩ), nhưng ông chỉ đọc tụng lâu lâu chứ không suy nghiệm quán chiếu đến những định luật vô thường, vô ngã, vô pháp gì cả... Đạo Phật có câu: "**Tu mà không học là tu mù! Học mà không tu là đầy sách**", trường hợp ông bạn này có tu và có học. Nhưng không hiểu; không thực chứng những gì mình đã học... Nghĩ tới đây, tôi ngậm ngùi thương cho ông uổng công tu học suốt sáu bảy chục năm liền mà không ra khỏi rừng mê; vẫn lú lẫn trong dục vọng nên không nhận thức được sự vô thường của vạn vật. Và buồn cho Phật vì Phật không giáo hóa được ông ta chút nào.

Phạm Đà Giang

CỐI THÊN THANG

*Trở lại rừng xưa nhìn lá rụng
Lên non xanh ta tắm gội mây ngàn
Về với biển nghe sóng, gió hát lời kinh tụng tại
Nhật nắng vàng ta trải lối... thên thang*

*Ai quyền thế ngăn được dòng lá rụng?
Kẻ cướp nào cướp được ánh trăng mơ?
Gió vẫn thổi, biển ngày đêm gợn sóng...
Góp mây ngàn ta kết những vần thơ*

*... là hạt bụi trong thế giới ba ngàn dòng ruổi
Đường ta ta cứ thên thang
Ai đâu ngăn được gió trắng cõi lòng
Cuộc đời vốn dĩ là "Không"
Nhớ-quên, thương-ghét mặc lòng thế nhân!*

Lê Bích Sơn
Ấn Độ, tháng 10 năm 2003

